گزارش ۳

کبری فرشچی

طغیان کرونا با کاهش رعایت پروتکل‌ها

نگرانی‌ها از بروز موج ششم کرونا در کشور با طغیان بیماری در برخی استان‌ها جدی‌تر شده‌است. از سوی دیگر میانگین رعایت پروتکل‌های بهداشتی به کمتر از ۵۰ درصد کاهش یافته و در استان‌های آذربایجان غربی، کردستان، کرمانشاه و برخی نقاط سیستان و بلوچستان شرایط تا حدودی نگران‌کننده است. با این شرایط پروتکل سفر به ایران برای گردشگران خارجی با همکاری وزارتخانه‌های بهداشت، امور خارجه و میراث فرهنگی و گردشگری با توجه به نظر مشورتی جمعی از تورگردان‌ها تدوین شده و به گفته وزیر بهداشت تزریق دو دوز واکسن، شرط ورود گردشگران به ایران است.

کرونا همچنان ادامه دارد و بر اساس آخرین آمار ۲۴ ساعته تا روز ۲۶ مهرماه ۱۴۰۰ و بر اساس معیارهای قطعی تشخیصی، ۱۱ هزار و ۸۴۴ بیمار جدید مبتلا به کووید۱۹ در کشور شناسایی شد که یک هزار و ۸۰۴ نفر از آنها بستری شدند. مجموع بیماران کووید۱۹ در کشور به ۵ میلیون و ۷۹۶ هزار و ۶۵۹ نفر رسید. در همین زمان، ۱۸۱ بیمار کووید۱۹ جان خود را از دست دادند و مجموع جانباختگان این بیماری به ۱۲۴ هزار و ۲۵۶ نفر رسید. همچنین ۴ هزار و ۶۹۳ نفر از بیماران مبتلا به کووید۱۹ در بخش‌های مراقبت‌های ویژه بیمارستان‌ها تحت مراقبت قرار دارند.

■ طغیان کرونا

حمید سوری، استاد اپیدمیولوژی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی و رئیس سابق تیم واکنش سریع کووید معتقد است برخی طغیان‌ها در برخی استان‌ها رخ داده و رعایت پروتکل‌ها کاهش یافته‌است و این در حالی است که طی دو تا سه هفته گذشته مسافرت‌های درون‌مرزی و برون‌مرزی زیادی شکل گرفته‌است.

این اپیدمیولوژیست درباره علت قرمز بودن شهرستان‌های نوار غربی کشور گفت: «رنگ شهرها بر اساس میزان بیمار بستری ذکر می‌شود و نه بر اساس شاخص‌های دیگر تعیین خطر؛ در اپیدمی‌ها خطر تابع تعداد موارد بستری نیست، بلکه تابع متغیرهای دیگری هم هست که متأسفانه در رنگ‌بندی شهرهای کشور لحاظ نمی‌شود؛ بنابراین خیلی نمی‌توان رنگ‌بندی شهرها را مبنای قضاوت قرار داد که کدام شهرها وضعیت پرخطر یا کم خطری دارند.»

به گفته وی طی مدت اخیر استان‌های غربی رفت و آمدهای بیشتری را تجربه کردند و همین سبب شده‌است تعداد بستری‌ها افزایش یابد. از طرفی متأسفانه در مناطق مرزی کنترل بهداشتی به خوبی صورت نمی‌گیرد و رعایت پروتکل‌ها در این شهرها نسبت به میانگین کشوری پایین‌تر و طبیعی است که زمینه برای آغاز اپیدمی و آغاز پیک ششم در این استان‌ها فراهم شود. در آذربایجان غربی، کردستان، کرمانشاه و برخی نقاط سیستان و بلوچستان شرایط تا حدودی نگران‌کننده دارند. از نگاه سوری معیارهای رنگ‌بندی کرونایی شهرها صحیح نیست، اما به پیشنهادات مطرح توجه چندانی نمی‌شود.

وی ضمن محتمل دانستن وقوع پیک ششم کرونا، اینگونه توضیح داد: «زمان وقوع پیک بعدی به رفتار ما با ویروس بستگی دارد. مردم باید متوجه باشند شرایط عادی نیست و مسئولان هم باید متوجه باشند با وجود اینکه واکسیناسیون عامل مهمی در مدیریت اپیدمی است، اما به تنهایی کافی نیست.»

■ نباید در بازگشت به شرایط عادی زندگی تعجیل کرد

سوری در خصوص سامانه هوشمند مدیریت کرونا نیز گفت: «اینکه سامانه هوشمند برای مدیریت اپیدمی داشته باشیم فی‌نفسه اقدام پسندیده‌ای است، اما مهم این است که با چه شیوه و ابزاری اجرایی شود. شرایط مطلوب این است که از فناوری‌های نوین برای این موضوع استفاده کنیم. همچنین نباید در بازگشت به شرایط عادی زندگی تعجیل کرد و همه چیز را صفر و صدی دید؛ یعنی بازگشایی و تعطیلی نباید به شکل مطلق باشد، بلکه باید با مدیریت هوشمند و برآورد خطر و استفاده از روش‌های نوین بتوانیم متناسب با سهم خطر، سختگیری و سهلگیری در رفتار روزمره زندگی داشته باشیم.»

از نگاه وی با توجه به الگوی زیستی ویروس به نظر می‌رسد واریانت‌های جدید هم در کشور داشته باشیم، اما متأسفانه خیلی غربالگری واریانت‌های ویروس انجام نمی‌شود که قطعی بگوییم واریانت‌های جدید تا چه میزان وجود داشته و گسترش یافته‌اند. در چنین شرایطی به گفته اکبر غمخوار، عضو هیئت‌مدیره جامعه تورگردانان ایران با برنامه‌ریزی انجام‌شده به‌زودی مرزهای ایران برای سفر گردشگران کشورهایی که کمترین آلودگی به کووید را دارند، باز می‌شود.

محیط زیست

ابراهیم مشیریان

نمایندگان فعلاً به داد رودخانه رسیدند!

تاثیر تونل انتقال آب کرج- تهران بر اکوسیستم حاشیه پایتخت همچنان نگران‌کننده است. در صورتی که انتقال آب به پایتخت به جای رودخانه کرج از طریق تونل انجام شود، جاده چالوس که جزو چهار جاده گردشگری زیبای جهان است و به ثبت ملی هم رسیده، خشک می‌شود و نه‌تنها ذخایر گیاهی و جانوری آن از بین می‌رود، بلکه تبدیل به کانون ریزگرد می‌شود. فعلاً مخالفت نمایندگان مجلس موجب نجات رودکرج شده، اما وزارت نیرو همچنان طرفدار تونل است.

انتقال آب شمال غرب رشته کوه البرز توسط تونل به جای رودخانه به پایتخت ۱۵ سال طول کشید. سال ۸۴ مراسم کلنگ‌زنی تونل انتقال آب رودخانه کرج به تهران برگزار و از سال گذشته رسماً عملیاتی شد. این تونل ظرفیت آن را دارد که سالانه ۳۴۰ میلیون مترمکعب آب را به طور مستقیم از پشت سد امیرکبیر به تهران منتقل کند؛ انتقالی که به دلیل حذف مسیر رودخانه کرج مورد اعتراض بسیاری از فعالان زیست‌محیطی قرار گرفت. در مدت فعالیت آزمایشی تونل هم مرگ ماهی‌های رودخانه به دلیل افت سطح آب اتفاق افتاد.

انتقال آب از تونل آبان سال گذشته آغاز شد، اما وزارت نیرو که می‌خواست استفاده حداکثری از آن کند با فشار نمایندگان مجلس عقب‌نشینی کرد و به جای ۳۴۰ میلیون مترمکعب نزدیک به ۳۰ میلیون مترمکعب از طریق تونل منتقل می‌شود. مخالفت نمایندگان فعلاً از نگرانی‌ها برای بروز آسیب‌های انتقال تونل کم کرده‌است. این تونل اما همچنان بر سر رودخانه کرج سایه انداخته و بسیاری را نسبت به تصمیمات لحظه‌ای برای افزایش میزان حجم آب انتقالی از تونل نگران کرده‌است. در همین رابطه نماینده مردم کرج، فردیس و اشتهارد در مجلس شورای اسلامی با تأکید بر لزوم رعایت حقآبه زیست‌محیطی رودخانه کرج به ایسنا گفت: «اگر حقآبه زیست‌محیطی رعایت نشود، جاده چالوس که جزو چهار جاده گردشگری زیبای جهان است و به ثبت ملی هم رسیده، خشک می‌شود و نه‌تنها ذخایر گیاهی و جانوری آن از بین می‌رود، بلکه تبدیل به کانون ریزگرد می‌شود.»

علیرضا عباسی افزود: «باید مجموعه اکوسیستم این رودخانه را حفظ کرد تا از بروز معضلات بیشتر نه‌تنها برای البرز بلکه برای استان تهران نیز جلوگیری کرد. ما معتقدیم اگر دو سوم این انتقال آب از طریق رودخانه و یک سوم از طریق تونل صورت بگیرد، منطقی‌تر است تا اینکه بالعکس باشد. به گفته عباسی موضع‌گیری نمایندگان البرز در مقابل انتقال آب رودخانه کرج باعث شده تا انتقال آب که از آبان سال ۹۹ به صورت آزمایشی آغاز شد با ظرفیت پایین‌تر از حد تونل صورت بگیرد. سازمان محیط‌زیست هم با اشاره به اینکه باید معیشت مردم، مباحث اجتماعی و محیط‌زیستی برای انتقال آب در نظر گرفته شود، تأکید کرده که تلاش می‌کنیم تا آنچه برای حیات رودخانه و گونه‌های جانوری و گیاهی این رودخانه لازم است، اتفاق بیفتد.

عرضه شیشه و داروی سقط جنین در ناصر خسروهای مجازی

رئیس سازمان غذا و دارو: وقتی فضای مجازی اینقدر افسارگسیخته شده که تحت عنوان مکمل لاغری ماده مخدر شیشه عرضه و با یک تلفن داروی سقط در خانه تحویل می‌شود، باید نظارت و حساسیت کشوری ایجاد شود

گزارش یک

زهرا چیذری

ناصر خسرو در فضای مجازی چندسالی می‌شود که پا گرفته و حالا گسترده‌تر هم شده‌است. در برخی سایت‌ها و داروخانه‌های مجازی همه چیز پیدا می‌شود از داروهای مجاز و انواع و اقسام مکمل‌ها گرفته تا داروهای غیر مجازی که برای تدارکش باید تا بازار سیاه دارویی در ناصر خسرو و مکان‌های مشابه بروید، اما اینبار با یک کلیک یا یک تماس داروهای غیرمجازی مانند داروی سقط جنین را می‌توانید در خانه تحویل بگیرید و آب از آب تکان نخورد! تخلفات شکل گرفته در زیر پوست فروش اینترنتی کالاهای سلامت‌محور حالا دیگر صدای رئیس سازمان غذا و دارو را هم در آورده‌است به گونه‌ای که وی با تأکید بر اینکه در حوزه فروش اینترنتی کالاهای سلامت‌محور با افراط و با تفریط موافق نیست، منتقد فعالیت اسنپ دکتر و عرضه اقلام غیرمجاز در بستر مجازی است و معتقد است: «قرار نیست ناصر خسرویی را که سال‌ها با آن مبارزه کردیم، در بستر مجازی پخش کنیم و غیرقابل کنترل باشد.»

تا همین چند سال پیش متقاضیان خرید داروهای غیرمجازی همچون داروهای سقط جنین باید راهی ناصر خسرو می‌شدند و به سراغ دلال‌های دارویی می‌رفتند که در این بازار همیشه پر رونق پرسه می‌زنند و مترصد شکار طعمه‌اند. حالا هم کار دلال‌های دارو راحت‌تر شده و هم کار متقاضیان خرید داروهای غیرمجاز! دلال‌ها و فروشنده‌های غیر مجاز دارو و کالاهای سلامت‌محور بند و بساط‌شان را از کف خیابان جمع کرده‌اند و به جایش در فضای مجازی و شبکه‌های اجتماعی صفحات فروش و عرضه دارو راه انداخته‌اند. در این بین درست شبیه داروخانه‌هایی که گاهی وقت‌ها در پستوی خود اقلام غیر مجاز و داروهای قاچاق هم می‌فروشند، آنطور که رئیس سازمان غذا و دارو می‌گوید، فروشگاه‌های اینترنتی مجاز عرضه دارو هم گاهی در بساط‌شان داروهای غیرمجاز ارائه می‌شود. از این بدتر عرضه مکمل‌های دارویی و تغذیه‌ای در این پلتفرم‌ها حتی از داروخانه‌ها هم بی‌حساب و کتاب‌تر است و این مسئله می‌تواند بر سلامت مردم تأثیر نامطلوبی داشته‌باشد.

■ اقلامی که فقط باید در داروخانه عرضه شود

مطابق تبصره ۳ ماده ۳ قانون مربوط به مقررات پزشکی و دارو و مواد خوراکی و آشامیدنی، تمامی فرآورده‌های تقویتی، تحریک‌کننده و ویتامین‌ها که فهرست آن توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اعلام و منتشر می‌شود، جزو اقلام دارویی است و محل عرضه آنها صرفاً باید داروخانه باشد. از سوی دیگر طبق مقررات باید در خصوص ارائه مکمل تحت نظارت مستقیم دکتر داروساز باید شرایط و ضوابط دقیقی رعایت شود، اما در عمل اینگونه نیست و تخلفاتی در این عرصه اتفاق افتاده‌است. بگذریم از اینکه خیلی وقت‌ها با مراجعه به داروخانه هم داروساز محترم در دسترس نیست تا بخواهد بر نسخه‌پیچی یا خرید مکمل‌ها نظارت داشته و به خریدار توضیحی بدهد! اما بدیهی است در خرید اینترنتی آن هم از اپلیکیشن‌هایی همچون اسنپ دارو یا دیجی کالا این مسئله پررنگ‌تر می‌شود.

حالا آن طور که محمدرضا شانه‌ساز، رئیس سازمان غذا و دارو می‌گوید همانطور که بسیاری از اقلام در فضای مجازی عرضه می‌شود و فروش می‌رود، این موضوع در حوزه اقلام سلامت‌محور هم باید ساماندهی شود که دارو در آنها جزو آخرین قلم‌ها خواهد بود. به گفته وی برخی نظرشان نقض کلی فروش اینترنتی کالاهای سلامت‌محور است و گویا اصلاً چنین پدیده‌ای وجود ندارد و عده‌ای هم می‌گویند بی‌محابا و عنان‌گسیخته باید در فضای مجازی فروخته شود که هر دو اینها اشتباه است و فروش اینترنتی کالاهای سلامت‌محور، باید حتماً بر اساس یک منطق عقلایی ساماندهی شود، به طوری که مردم سود برند و کسب و کار اینترنتی هم در چارچوب منطق خودش و در چارچوب قانون و مقرراتی که تعیین می‌شود، بتواند استفاده کند. شانه‌ساز تأکید می‌کند: «ما نه با افراط و نه با تفریط در این زمینه موافق نیستیم.»

■ عملکرد افتضاح برخی پلتفرم‌ها در عرضه اقلام غیرمجاز

رئیس سازمان غذا و دارو با افتضاح خواندن عملکرد برخی پلتفرم‌های فروش اینترنتی دارو تصریح می‌کند: «اسنپ دکتر و برخی اپلیکیشن‌های دیگر بسیار افتضاح در این زمینه کار کردند. به طوری که یکسری اقلام غیرمجاز را می‌فروشند و گویی کار ناصرخسرو وارد فضای مجازی شده‌است. به عنوان مثال ما داروی سقط جنین را با زحمت فراوان ساماندهی کردیم، حالا فرد با یک تلفن داروی سقط را در خانه‌اش تحویل می‌گیرد، این درست نیست. این همان کسانی هستند که می‌خواهند اقلام سلامت را بی‌بندوبار به صورت اینترنتی بفروشند.»

طبق توصیه رئیس سازمان غذا و دارو حتماً دارو، مکمل و اقلام اینچنینی را باید از داروخانه تأمین کنیم و حتماً باید از شبکه رسمی توزیع تأمین شده و شناسنامه‌دار باشد.

■ عرضه مخدر شیشه تحت عنوان داروی لاغری در پلتفرم‌های مجازی

شانه‌ساز تأکید کرد: «قرار ما این نیست که ناصرخسرویی را که سال‌ها با آن مبارزه کردیم، در بستر مجازی پخش کنیم و غیرقابل کنترل باشد. کسانی نظرات خاصی نسبت به این موضوع دارند و می‌خواهند داروهای زنجیره‌ای و بی‌حساب و کتاب عمل کنند و بخش مهمی از پول و اقتصاد کشور را وارد حوزه بیزینس و تجارت کنند که البته اسمشان هم رویشان است و کارشان بازرگانی است. ما با این قضیه با شدت مخالفیم و اجازه نمی‌دهیم این کار انجام شود.»

به گفته رئیس سازمان غذا و دارو تعداد زیادی از کانال‌ها و افرادی را که به صورت غیرمجاز در زمینه فروش دارو کار می‌کنند، با همکاری دستگاه‌های انتظامی و به دستگاه قضا معرفی شده‌اند.

وی می‌افزاید: «وقتی شاهدید که فضای مجازی اینقدر افسارگسیخته عمل می‌کند که یک فرآورده‌ای تحت عنوان مکمل لاغری، ماده مخدر شیشه را دارد عرضه می‌کند، این نشان می‌دهد که باید نظارت و حساسیت کشوری ایجاد شود. این در حالی است که متأسفانه در برخی دستگاه‌ها متوجه می‌شویم که در سطوح بالا دارد از چنین چیزی پشتیبانی می‌شود که اجازه دهید هر کار ناصواب و نادرستی که می‌خواهند، انجام دهند. ما با این قضیه به این صورت مخالفیم. در عین حال هم نمی‌خواهیم بحث استفاده و امکان خرید اینترنتی را از مردم سلب کنیم و قانونمند شدن این موضوع مدنظرمان است.»

شانه‌ساز درباره وضعیت تأمین واکسن آنفلوآنزا هم اینگونه توضیح می‌دهد: «امسال بخش اعظمی از تأمین واکسن آنفلوآنزا از محل تولید داخلی است. فکر می‌کنم با این روند سال آینده هم جزو صادرکنندگان می‌شویم. از آنجایی که امسال اولین سال بود و هنوز تولیدکننده ما وارد بازار نشده‌بود، ۳۰ تا ۴۰ درصد بازار را با واردات تخصیص دادیم.»

گزارش ۲

علیرضا سزاوار

آسیب کلان سیب صنعتی به محیط زیست

سیب کنار جاده ای سالانه موجب اتلاف بیش از ۵۰۰ میلیون مترمکعب آب می‌شود

امسال برای دومین بار متوالی انباشت سیب در کنار جاده‌ها ممنوع اعلام شد؛ اتفاقی که نشانه بی‌توجهی به کشاورزان و تنها گذاشتن این قشر برای تولید سیب‌های بی‌کیفیتی است که با اتلاف آب به فرونشست زمین کمک می‌کند. سالی ۸۰۰ هزار تن سیب صنعتی یا بی‌کیفیت در کشور تولید می‌شود که بیش از نیم میلیارد مترمکعب آب را هدر می‌دهد. این میزان از آب معادل یک چهارم حجم فعلی دریاچه ارومیه است!

ممنوعیت انباشت سیب در کنار جاده هم مانع تولید پسماندهای کشاورزی کشور نشده‌است. این در حالی است که برخی شهرها با حمایت از کشاورزان در جایگزین کردن تولید پسته به جای سیب از فرسایش و فرونشست زمین جلوگیری و به افزایش درآمد این قشر هم کمک کردند.

■ زحمت تأسیس تصفیه‌خانه را هم به خود نمی‌دهند

تولید سیب درختی نه‌تنها آب فراوان بلکه هزینه بالایی هم می‌طلبد. با این وجود تولید سیب بی‌کیفیت و رها کردن آنها در کنار جاده‌ها به معنای نابودی میلیون‌ها لیتر آب در استان‌هایی است که مدام دنبال طرح‌های انتقال آب هستند و حتی زحمت تأسیس تصفیه‌خانه را هم به خود نمی‌دهند. آمارها نشان می‌دهد که سیب درختی با بیش از ۴ میلیون تن در سال، بیشترین محصول باغی تولید شده در کشور است. استان‌های آذربایجان غربی، زنجان و آذربایجان شرقی روی هم ۶۰ درصد از سیب کشور را تولید می‌کنند. اخبار رها کردن سیب در کنار جاده‌های این استان‌ها هم هر ساله خبر ساز می‌شود. نهادهای دولتی به سیب درجه سه و سیبی که پای درخت می‌افتد، سیب صنعتی می‌گویند. این در حالی است که تمامی سیب‌های کنار جاده‌ای که آب و هزینه‌های زیاد هم بابت آن صرف شده، سیب درجه سه و کم کیفیت نیست.

■ هشدارهای سازمان ملل

چندی قبل مدیر عامل سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران خبر داد که امسال فقط در استان‌های آذربایجان شرقی و غربی حدود ۴۰۰ هزار تن «سیب صنعتی» تولید خواهد شد. به گفته اسماعیل قادری‌فر، بخشی از سیب صنعتی تولیدشده به کارخانجات تولید کنسانتره سیب فروخته می‌شود و بخش بزرگ‌تری از آن به زباله تبدیل می‌شود.

امسال برای دومین بار متوالی انباشت سیب در کنار جاده‌ها ممنوع اعلام شد و از سال گذشته مراکزی مجوز دریافت کردند تا در زمینه جمع‌آوری بهداشتی سیب زیردرختی اقدام کنند. با این وجود امسال حداقل در استان‌های آذربایجان غربی، زنجان، فارس و آذربایجان شرقی انباشت صدها هزار تن سیب در کنار جاده‌های این استان‌ها صورت گرفت.

بر اساس آمارهای سازمان جهانی خواربار و کشاورزی ملل متحد (فائو) در ایران برای تولید هر سیب ۱۰۰ گرمی حداقل ۷۰ لیتر آب مصرف می‌شود. ارزیابی وضعیت راندمان آب آبیاری در ایران که توسط «مؤسسه تحقیقات مهندسی سازه‌های آبیاری و زهکشی» انجام شده نشان می‌دهد، راندمان آبیاری در کشور از ۳۰ درصد تا ۹۰ درصد متغیر است.

■ ۱۰ درصد از بارندگی به آبخوان‌ها می‌رود

امسال بیش از ۴ میلیون تن سیب درختی تولید شده که ۲۰ درصد آن سیب‌های درجه ۳ یا همان سیب صنعتی است؛ یعنی ۸۰۰ هزار تن سیب کنار جاده‌ای داشتیم که برای هر کیلو از آن ۷۰۰ لیتر آب به هدر رفته است. به عبارتی بیش از نیم میلیارد مترمکعب آب که برابر با یک چهارم حجم فعلی دریاچه ارومیه است، در تولید سیبی که در کنار جاده تبدیل به پسماند می‌شود، مصرف شده‌است. به گزارش ایسنا، آن‌طور که مرکز پژوهش‌های مجلس گزارش داده میانگین سالانه بارش در ایران ۳۰۰ میلیارد متر مکعب است که به طور متوسط ۲۰۰ میلیارد متر مکعب هم به دلیل تبخیرشدن تلف می‌شود! بنابراین از این منبع تجدیدپذیر آب، حدود ۱۰۰ میلیارد متر مکعب باقی می‌ماند و از این میزان هم ۹۲ میلیارد مترمکعب تبدیل به آب‌های سطحی می‌شود و در نهایت ۳۸ میلیارد متر مکعب به آبخوان‌ها (پایین‌ترین سطوح زمین برای ذخیره) نفوذ می‌کند. از سوی دیگر متوسط سالانه آب شیرین قابل دسترس در تمامی استان‌ها در ۶۵ سال قبل ۷ هزار متر مکعب بوده‌است و در سال ۱۳۸۰ این رقم به هزارو ۹۰۰ مترمکعب کاهش یافته و اکنون هم به هزارو ۵۰۰ متر مکعب رسیده‌است. در صورتی که از این به بعد با کاهش بارندگی و خشکسالی روبه‌رو باشیم، این رقم سرانه در سال ۱۴۱۰ به کمتر از ۱۰۰۰ متر مکعب خواهد رسید.

■ راندمان یک کیلوگرمی آب در ایران

افزایش درجه حرارت که خود را در تابستان‌ها با رکوردشکنی گرما نشان می‌دهد یکی از علل اصلی تشدید کم آبی در کشور است. کاهش ۹ درصدی متوسط بارش در کشور، افزایش درجه حرارت، کاهش متوسط روان آب‌ها در حوضه‌های بزرگ آبریز کشور و تشدید رقابت بخش‌های مصرف‌کننده آب از اثرات محتمل تغییر اقلیم است.

آمارها نشان می‌دهد که مصرف خانگی آب ۷ درصد، صنعت ۳ درصد و کشاورزی نیز ۹۰ درصد منابع آب را هر سال می‌بلعد. ضمن اینکه کارایی آب در کشورهای پیشرفته بیشتر از ۳ کیلوگرم بر متر مکعب است. بدین معنا که از هر متر مکعب آب می‌توان ۳ کیلوگرم محصول کشاورزی تولید کرد. در حالی که راندمان مصرف آب در ایران به یک کیلوگرم بر مترمکعب نیز نمی‌رسد.

خوشبختانه برخی از شهرها زودتر به فکر چاره افتادند و به جای کاشت محصولاتی همچون سیب به کاشت پسته روی آوردند. برگزاری اولین جشن پسته در شهر اسکو در سال جاری نشان داد که آذربایجان شرقی با حمایت از کشاورزان در حفظ آب و محیط‌زیست خود هم جدی‌تر از دیگر استان‌هاست.

مسئولیت اجتماعی

حسین سروقامت

۴۲۴

به نظر شما مهم‌ترین فتح علی بن ابیطالب کدام فتح است؟ فتح خیبر... یا شبی که جای پیامبر خوابید و به استقبال مرگ رفت؟

من مهم‌ترین فتح علی را باز کردن چشم عالم به الگوی جدیدی از حکمرانی می‌دانم که بر مدار عدالت، آگاهی، عقلانیت، آزادمنشی، مشارکت جویی، انعطاف و مدارا است!

او به عالمیان آموخت که می‌توان سیاست را با فضیلت گره زد، مهربانی را با شجاعت در هم آمیخت، عفو را با قدرت توأم ساخت و حکومت را با انعطاف و مدارا پیش برد.

علی نه تنها فاتح خیبر که فاتح همیشگی دل‌های مردم است.

دوستان! ضرب‌المثل معروفی هست که می‌گوید هر که چاقوی بزرگی در دست دارد، لزوماً آشپز ماهری نیست!

در عالم سیاست، قدرت و دسترسی به امکانات مطلوب، همیشه ضامن فتح و پیروزی نیست؛ حکمران خوب کسی است که بر دل‌های مردم حکومت کند.

از شهر

بیژن یانچشمه

اقدام و عمل به جای رونویسی از مشکلات شهری

در آخرین جلسه شورای اسلامی شهر تهران دو عضو شورا به برخی معضلات شهری پرداختند که از چشم مسئولان متولی به دور مانده بود و بر رفع و ساماندهی فضاهای بی‌دفاع شهری تأکید کردند. این دو عضو شورا خواستار رصد و حل معضلات و مشکلات موجود از جمله نابسامانی حضور همراه بیماران در اطراف بیمارستان‌ها، هشدار درباره پشت‌بام و زیرزمین‌فروشی و فریز شدن برخی محلات در موضوع ساخت وساز و رفع موانع موجود محلات محروم پایتخت شدند.

وجود ۱۰۰ محله کم برخوردار و محروم از خدمات و سایر امکانات زیست شهری معضل و مشکل جدید شهری نیست. سال‌هاست اینگونه محلات که بیشتر در جنوب پایتخت واقع شده‌اند با این اینگونه مشکلات سوخته وساخته‌اند. در این فضاهای شهری به دلیل کم‌کاری دستگاه‌ها، هر روز بر میزان مشکلات و معضلات افزوده می‌شود.

در تازه‌ترین رصد مشکلات توسط برخی اعضای شورای شهر این محلات و برخی معضلات شهری مورد اهتمام قرار گرفته‌اند. در این خصوص مهدی پیر هادی طی تذکری در جلسه شورای شهر با اشاره به نابسامانی حضور همراهان بیماران در اطراف بیمارستان‌ها گفت: علاوه بر شهرداری باید نهادهای دیگری نیز ورود کنند تا با شروع بارش‌ها شاهد خسارت هموطنانمان نباشیم.

این عضو شورا تأکید کرد: در بازدیدی که از اطراف بیمارستان امام خمینی داشتم، متأسفانه همراهان بیماران در خیابان چادر زده بودند و شرایط سختی را می‌گذراندند.

همچنین ناصر امانی، عضو دیگر شورای شهر با اشاره به مشکلات مختلف در ثبت و سند املاک مسکونی در محله شمیران نو گفت: پشت‌بام‌فروشی، زیرزمین‌فروشی و خانه‌های چند مالکی از مشکلات این محله است که باید برطرف شود.

وی با بیان اینکه ما شورای شهریم نه شورای شهرداری گفت: کوچه‌ای به نام و شماره هیچم در مرکز تهران شنیده‌اید؟! در محله قدیمی و فراموش شده شمیران نو همسایه لویزان، مردم به فرموده حضرت آقا صدایشان شنیده نمی‌شود که اگر صدایشان شنیده می‌شد از چند جهت در بن‌بست قرار نمی‌گرفتند و ۶۲ درصد املاک مسکونی و تجاری‌شان قولنامه‌ای نبود و تلاش‌های چند دهه آنها برای ثبت و سنددار کردن خانه‌های فرسوده و ناپایدارشان به نتیجه می‌رسید. ۵۰سال است مشکل ثبت و سند املاک مسکونی مردم را حل نکرده‌ایم و همزمان اجازه تخریب و نوسازی نمی‌دهیم و مردم شریفی را که برای فرزندان خود به مسکن نیاز دارند، مجبور می‌کنیم از روی اضطرار تخلف کنند و سپس با افتخار آن را قلع و قمع می‌کنیم و زمینه را برای سوداگران، سوءاستفاده‌گران و دلالان آماده می‌کنیم.

روند شناسایی محلات محروم در دوره جدید شورا آغاز شده‌است، به گونه‌ای که امانی در این خصوص اعلام کرد مهم‌ترین محور ما در شورای ششم بحث عدالت اجتماعی و مبارزه با فساد است. وی گفت: در بحث عدالت اجتماعی اولویت جدیدمان توجه به مناطق محروم و کم‌برخوردار شهر تهران است. طبق برآوردی که انجام دادیم حدود ۷۰ تا ۱۰۰ محله کم برخوردار و محروم در شهر تهران وجود دارد.

این عضو شورای شهر تهران با بیان اینکه به مناطق محروم یا فاصله بین شمال و جنوب تهران از منظرهای مختلف می‌توان نگاه کرد، گفت: فقر اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی و آموزشی، فقر در زیرساخت‌ها و عدم برخورداری از سرانه هفتگانه از جمله مصادیق محرومیت در مدیریت شهری هستند.

متناسب نبودن زیرساخت‌ها، فضاها و امکانات شهری و زیست شهری در این محلات پایتخت سبب شده‌است تا فضاهای بی‌دفاع به پاشنه آشیل شهری تبدیل شوند. روند کند رسیدگی به آسیب‌ها به دلیل نبود آمار و ارقام مشخص از آسیب‌ها و نبود متولی معین و ناکارآمدی دستگاه‌ها در اجرای طرح‌ها و برنامه‌های حمایتی و توسعه‌ای در کنار نبود نظارت‌های سیستمی مشخص از جمله معضلاتی است که بر بار مشکلات شهری افزوده‌است. این انتظار می‌رود که با ورود مدیریت شهری جدید و احصای معضلات موجود، سایر دستگاه‌های متولی نیز پای کار رفع این معضلات بیایند؛ چراکه شهرداری به تنهایی قادر نخواهد بود بر این مشکلات فائق آید.

همکاری استانداری و سایر ارگان‌ها و نهادها می‌تواند بر سرعت رفع مشکلات بیفزاید و گرنه فقط مشکلات و معضلات محلات دست به دست شده و به نوعی رونویسی از اینگونه مسائل تکرار خواهد شد.

خبر کوتاه

■ مدیر کل حفاظت محیط‌زیست استان تهران گفت: برنامه چهار ماهه ویژه‌ای برای پایش و کنترل آلودگی هوا در فصل سرما پیش‌بینی شده که شامل یک برنامه اجرایی نظارتی و اقدامات فرهنگی و اطلاع‌رسانی است که از ابتدای آبان ماه اجرا می‌شود.

■ معاون امور فرهنگی کمیته امداد اعلام کرد که بیش از ۷۰۰ هزار نفر از افراد تحت پوشش کمیته امداد دانش‌آموز هستند. در همین رابطه رئیس کمیته امداد نیز اعلام کرد که بالغ بر ۵۰ هزار دانشجو و بالغ بر ۶هزار نخبه تحت پوشش کمیته امداد هستند.

■ سرپرست وزارت آموزش و پرورش با صدور پیامی هفته تربیت بدنی و ورزش، (۲۶ مهر تا ۲ آبان) را تبریک گفت و با اشاره به طرح ملی سواد حرکتی دانش‌آموزان ابتدایی گفت: از جمله نتایج این طرح، اصلاح سبک زندگی کودکان و نوجوانان کشور و پرورش نسلی سالم، با نشاط و فعال خواهد بود.

■ مدیر کل دارو و مواد تحت کنترل سازمان غذا و دارو گفت: داروی بیماران تالاسمی به وفور در دو نوع تزریقی و خوراکی در کشور موجود است، اما اینکه از نوع وارداتی آن حمایت کنیم خواسته‌ای غیرمنطقی است.